

SLOVENSKI

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalca
— Direktor: Rudi Janžura — Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Za tisk odgovarja Franc Plevel — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 — Uprava Ljubljana, Tomšičeva 5/II, telefon 23-522 do 23-526 — Oglasi: oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 — Poštne predaje — Tek. r. 60-KB-5-Z-367 — Mesečna naročnina 200 din

Poročevalac

EDVARD KARDELJ

Ob prvi številki

„Naše skupnosti“

PO PRVEM TEDNU ZASEDANJA OZN

Pomirljivo ozračje

Govore Dullesa in Molotova so delegati ocenili kot napor, da bi se ženevski duh okrepil in razširil — Drugi teden bo končana splošna razprava — Pričakujejo, da bo prišlo do sporazuma med ZDA in ZSSR o sprejemu nekaterih držav v OZN

Mačelo demokratičnega socialističnega samoupravljanja na osnovi družbene lastnine nad sredstvi za proizvodnjo in v okviru enotnega družbenega gospodarskega plana, je široko zastopano v teku nekaj zadnjih let v izgradnji našega gospodarskega in političnega sistema. Mnogoštevilni rezultati, ki smo jih dosegli, prepričljivo kažejo, da je praksa to načelo potrdila gospodarsko in politično.

Toda praksa je odkrila tudi vrsto pomanjklivosti in mehanizma, ki smo ga dozdaj gradili na tem načelu. Prav te pomanjklivosti in slabosti moramo jasno zaznati, če hočemo zagotoviti najhitrejši možni tempo socialistične izgradnje. Te pomanjklivosti so čisto vzrok mnogih težav in negativnih pojavov v našem gospodarskem življenju, kot so razne kršitve zdravih planskih proporcij, škodljivo razširjanje investicijske izgradnje preko dopustnih planskih okvirov, razni okvorni in drugi škodljivi lokalni računi, ki vodijo k povečanju cen itd. Razume se, da takšni pojavi ne povečujejo samo težav v našem gospodarskem življenju, temveč bistveno ovirajo napredek celotnega gospodarskega in političnega sistema.

Ena najvažnejših nalog naše zakonodaje in organizacijske dejavnosti je v sedanjem času prvotnega ta, da iz pridobljenih izkušenj potegnemo ustrezajoče zaključke in da pospešeno delamo na dopolnjevanju in spopolnjevanju gospodarskega in političnega mehanizma, čigar osnove smo postavili v teku zadnjih let. Sistematični napori v tej smeri bodo zagotovili po eni strani nadaljnji razvoj in okrepitev mehanizma socialističnega samoupravljanja na vseh sektorjih družbenega življenja, a po drugi strani bodo pripomogli, da bomo zagotovili dovolj krepkih in enotnih okvir, da bi se onemogočile vse tiste zavestne ali podzavestne prekoračitve materialnih možnosti, ki jih dovoljuje raven naših gospodarskih moči, prekoračitve, ki nam prizužujejo gospodarske in politične težave. Ni nobenega dvoma, da bi prav odstranitev takih pojavov, kakor tudi vsake možnosti samovoljnosti ali zaslužka brez ustreznega dela, zagotovila nadaljnjo kvaliteto rasti in krepitve mehanizma socialističnega samoupravljanja ter s tem tudi vsega novega, kar je jugoslovanska socialistična revolucija prispevala k splošnim socialističnim izkušnjam.

Toda to je samo en del problema. Razen konkretnih zakonodajnih in organizacijskih ukrepov je potrebna tudi večja politična dejavnost organizacij ZKJ, SZDLJ, sindikatov itd. med delovnimi množicami, predvsem pa je potreben večji njihov napor za dviganje socialistične družbene zavesti pri naših delovnih ljudeh.

Slehnemu zavедnemu borcu za socializem mora biti jasno, da izgradnja našega demokratičnega socialističnega mehanizma in socialističnih odnosov sploh, zlasti pa izgradnja organov družbenega upravljanja ne more zavdati samo zakonodajstva in drugih državnih ukrepov. Boljše ali slabše funkcioniranje tega mehanizma in s tem tudi njegov hitrejši ali počasnejši razvoj je odvisen prav toliko, ali morda še bolj tudi od tega, koliko so delovni ljudje sposobni pravilno izkoristiti obstoječi mehanizem socialistične demokracije, koliko so sposobni videti povezanost individualnih in kolektivnih družbenih koristi, koliko so sposobni združevati obe te koristi. A prav

tu v teh stvareh pri nas ni vedno vse v redu in dobro. Pojavi, kot so lokalizem, partikularizem itd. čisto predstavljajo zelo resno težavo v izgradnji in utrditvi mehanizma družbenega samoupravljanja. Razume se, ti pojavi niso za nas nič nepričakovane. Oni imajo svoje objektivne in subjektivne vzroke. Objektivne vzroke bo odstranil šele nadaljnji razvoj proizvodnih sil v vsej naši državi, dočim je subjektivne vzroke moči odstraniti v prvi vrsti z intenzivnejšim političnim in vzgojnim delom med množicami.

Predvsem imamo opravka z močnimi ostanki miselnosti, ki borba mogla rešiti notranja protislovja in nasprotja. Zato se še danes dober del naših delovnih ljudi ni navadil, da bi gledal na svoje osebnosti koristi skozi koristi skupnosti. Razen tega so si je formirala v času, ko so bili državna oblast in gospodarski vrhovi — od tovarna do bank — tisto nasprotje koristim delovnih ljudi in ko je edino razredna tudi materialni razlogi, ki povzročajo take pojave, predvsem neenakomerna razvitost naše države, izredno napeti notranji odnosi v proporciji naše gospodarske izgradnje, nujnost odzemanja dokajšnjih sredstev za potrebe narodne obrambe itd. Te objektivne vzroke, kot rečeno, lahko odstranimo samo z nadaljnjim razvijanjem proizvodnih sil in z ustreznimi spremembami v naši gospodarski politiki. Eden od osnovnih virov subjektivnega značaja za negativne pojave v delu organov samoupravljanja leži v dejstvu, da naši delovni ljudje niso niti dovolj, niti vedno pravilno obveščeni o konkretnem stanju stvari v gospodarskih in drugih področjih družbenega življenja pri nas, to pomeni, da nimajo dovolj pogleda v možnosti in potrebe skupnosti. Brez poznavanja vsaj najosnovnejših dejstev o objektivnem stanju stvari in konkretnih materialnih možnostih, s katerimi imajo skupnost razpolaga, kakor tudi brez zadostnega poznavanja razlogov in ciljev konkretne politike, ali ukrepov posameznih družbenih organov, delovni ljudje v samoupravnih organih ne morejo biti sposobni izdelati kvalitetnih sklepov o bistvenih vprašanjih našega družbenega življenja. Stopnja samoupravljanja je v tem smislu absolutno odvisna od sposobnosti delovnih ljudi, da zrelo in objektivno ocenjujejo probleme, o katerih morajo odločati. Nadaljnji napredek našega mehanizma socialističnega družbenega upravljanja je odvisen predvsem od veliki meri tudi od tega, v kakšni meri bodo naše vodilne organizacije Zveza komunistov, socialistična zveza delovnih ljudi in sindikati,

BRZOJAVKA PREDSEDNIKA TITA VOJAŠKI SANITETI

Beograd, 24. sept. »Gojencem, podoficirjem in oficierjem vojaško sanitetne oficirske šole JLA.«

Zal mi je, da se zaradi dela ne morem udeležiti proslave desete obletnice vojaško-sanitetske oficirske šole, ki ji je uspelo, da je v preteklosti vzgojila številne sanitetni kader — močno oporo pri delu naše sanitetske službe.

Posiljam vam tople in tovariške pozdrave z željo, da to obletnico proslavite v spominu na slavne tradicije sanitetske službe v času narodnosvobodilne vojne. Ljubozna in skrb ter junaštvo, ki so ga pokazali vaši tovariši v času vojne, ki niso zapustili ranjence in bolnike niti za ceno svojega življenja, naj vam bodo vzor tudi danes in pri vašem nadaljnjem delu.

JOSIP BROZ-TITO

volj obveščeni in zato često pada pod vpliv raznih negativnih tendenc in raznih površinskih pojavnost. Veliki večini naših delovnih ljudi je sicer znano, da je dvig življenjskih razmer v pogojih socialistične države, kot je naša, odvisen izključno od nadaljnega razvoja proizvodnih sil, od boljšega in praktičnejšega dela vsakega posameznika in od čim boljše in pravilnejše izkoriščanja obstoječih sredstev in možnosti, to je od boljše ali slabše gospodarske politike, ki — razume se — mora upoštevati

(Nadaljevanje na 2. strani)

ZAKLJUČEN JE PLENUM CENTRALNEGA SVETA ZSJ

Vskladitev odnosov med tarifnimi postavkami bistvo plačilnega sistema

Plenum Centralnega sveta ZSJ je danes sprejel sklep o izvajanju plačilnega sistema v gospodarstvu in razne organizacijske odločbe. Plenum je s tem končal svoje delo.

Beograd, 24. sept. Na večeršnjem popoldanskem zasedanju, o katerem se nismo poročali, je podpredsednik Centralnega sveta Ivon Božičević podal referat o finančnem poslovanju sindikalnih organizacij.

Tovariš Božičević je posvetil v svojem referatu posebno pozornost vprašanju neorganiziranih delavcev. Izven sindikalnih vrst je danes 887.000 delavcev, uslužbencev in vajencev. Poudaril je, da bi bilo to število lahko mnogo manjše, če bi sindikalne organizacije bolj popularizirale sindikalno organizacijo in če bi bolj skrbela za potrebe posameznikov.

V sklepih, ki jih je danes sprejel plenum, je poudarjena potreba, da posvetijo sindikati posebno pozornost rešitvi temeljnega vprašanja plačilnega sistema, to se pravi vskladitvi odnosov med tarifnimi postavkami posameznih panog našega gospodarstva, podjetij, delavci in uslužbenci v podjetjih. Naloga, da vskladijo tarifne postavke, so dobili centralni in republiški odbori.

Plenum je zavzel stališče, da bi morali ljudski odbori glede premij pustiti podjetjem na razpolago več sredstev. Priznati bi morali tudi premijo za znižanje stroškov proizvodnje in lastne cene pod pogojem, da se zagotovijo njihova realnost in kontrola in da se posebej prouči vpliv spremembe cen surovin in reprodukcijskega materiala na stroške proizvodnje.

IZ REFERATA TOVARIŠA NORBERTA WEBERA NA PLENUMU SINDIKATOV

Tovariš Norbert Weber je v svojem referatu predvsem poudaril potrebo po uvedbi enotnega merila za ugotavljanje višine tarifnih postavk in za vodenje tarifne politike v okviru ene gospodarske panoge sploh. To narekujejo precejšnje razlike, ki so nastale v zvezi z določanjem tarifnih postavk in tarifne politike v posameznih istovrstnih podjetjih. V zvezi s tem je tovariš Weber predlagal, da naj bi zaradi zagotovitve vodenja tarifne politike in vsklajevanja tarifnih postavk v okviru ene gospodarske panoge, odobraval tarifne pravilnike centralni odbori namesto republiških. Vsklajevanje tarifne politike med posameznimi panogami proizvodnje pa naj bi prevzela posebna komisija, ki bi jo formirali pri centralnem svetu sindikatov.

V nadaljevanju svojega referata je tovariš Weber ugotovil, da je prehod na sedanj

New York, 24. sept. (Tanjug). Prvi teden zasedanja Generalne skupščine OZN se je končal v ozračju pomirljivosti. Govore prvih govornikov v splošni razpravi, med temi tudi govora Dullesa in Molotova, so delegati ocenili kot napor, da bi se ženevski duh okrepil in razširil. Pričakujejo, da bo vse deset zasedanje v takšnem razpoloženju. Tako Molotov kot Dulles sta govorila zmerno, ter sta rečeno ocenila obstojenja nesoglasja in istočasno govorila o možnosti, da se rešijo s pogajanjem.

V prvem tednu dela so precej opravili. Brez težav so izbrali vse funkcije Generalne skupščine, predsednike sedmih odborov, kakor tudi nekatere pomožne organe. Splošni odbor je proučil dnevni red in predlagal Generalni skupščini, razen dveh, vse točke dnevnega reda. V tem delu je odbor nadel na dva najbolj sporna vprašanja vsedne zasedanja, in sicer na vprašanje Cipra, zlasti pa na vprašanje Alžira.

O teh dveh vprašanjih so imeli doje in precej ostre razprave, ki so se končale tako, da se je splošni odbor odločil, da ne bo priporočil Generalni skupščini razpravo o teh vprašanjih. Po oceni večine delegatov so bile razprave o Cipru med Britanijo, Turčijo in Grčijo in razpravo o Alžiru med Francijo in azijsko-afriškimi deželami v hudem nasprotju s splošno pomirljivim ozračjem, ki je prevladovalo prvi teden zasedanja.

Ze v prvem tednu pa je prišlo na dan prav tako važno vprašanje, in sicer sprejem LR Kitajske v OZN. Šef sovjetske delegacije Molotov je zahteval od Generalne skupščine, naj prizna pravico vladi LR Kitajske predstavljati Kitajsko v OZN. Ne da bi o tem vprašanju razpravljala, je delegacija

ZDA predlagala, naj se to vprašanje odloži, za kar je velika večina v skupščini tudi glasovala. V nasprotju z razpravo o Cipru in Alžiru je razprava o vprašanju kitajskega sprejema bila zelo zmerna. Značilno je zlasti to, da so tudi iste delegacije, ki so glasovale za odložitve tega vprašanja, izjavile, da storijo to samo zato, ker še ni prišel čas, da bi to vprašanje rešili.

Prvih deset govornikov v splošni razpravi je omenilo vprašanje sprejema novih članov in je bil zato tudi problem, o katerem so največ razpravljali v kuloarjih OZN. Menijo, da je upanje, da bo tudi to vprašanje krenilo v mrtve točke. Opazovalci upajo, da bo prišlo do sporazuma med ZDA in SZ za skupni sprejem nekaterih držav.

V ponedeljek se začne drugi teden X. zasedanja in menijo, da bo v tem tednu končana splošna razprava, v kateri bo sodelovalo še okoli 50 delegacij. Po končani splošni razpravi se bo delo zasedanja nadaljevalo v odborih.

Na večeršnjem plenarni seji je Generalna skupščina dokončno zbrsala z dnevnega reda vprašanje Cipra. Skupščina se je tako odločila z 28 proti 22 glasovom, pri čemer se je 10 držav glasovanja vzdržalo.

Včerajšnji plenarni seji je Generalna skupščina dokončno zbrsala z dnevnega reda vprašanje Cipra. Skupščina se je tako odločila z 28 proti 22 glasovom, pri čemer se je 10 držav glasovanja vzdržalo.

Zunanji minister ZDA Dulles je izjavil, da po njegovem mnenju govor Molotova ne vsebuje nobenega novega elementa in da gre za ponavljanje prejšnjih govorov.

Molotov je včeraj izjavil, da je Sovjetska zveza naklonjena sprejemu vseh držav, ki zahtevajo, razen Japonske, obeh Korej in Vietnamu.

Poročajo, da je predsednik albanske vlade Mehmed Šehu poslal predsedniku zasedanja Mazi Brozjavko, v kateri zahteva sprejem Albanije v OZN.

Grški in turški odgovor ZDA

Washington, 24. sept. (AFP). Ameriško zunanje ministrstvo je potrdilo sinoči, da sta vlad Grčije in Turčije odgovorili na noto ameriškega zunanjega ministra Dullesa. Vsebinsko grškega in turškega odgovora niso objavili. Zvedelo pa se je, da je grška vlada nezadovoljna, ker je dobila takšno noto glede na protigrške dogodke v Turčiji, medtem ko turška vlada poudarja potrebo dobrih odnosov med Grčijo in Turčijo.

Seja Izvršnega sveta LRS

LJUBLJANA, 24. sept. Včeraj je bila pod predsedstvom tov. Borisa Kražgerja seja Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS. Na seji je Izvršni svet sprejel odločbo o združitvi finančno-samoslovnih zavodov Radia Ljubljane in Radia Koper ter odločbo o spremembah in dopolnitvah odločbe o nadaljevanju poslovanja Radia Ljubljane kot finančno-samoslovnega zavoda. Obravnaval in sprejel je tudi osnutek zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršnih poročilih Ljudske republike Slovenije za leto 1954, ki bo predložen Ljudski skupščini LRS, da o njem razpravi na priložnem zasedanju. Izvršni svet je dal pritrjetev k razrešitvi nametnika javnega tožilca LR Slovenije, Ljudski skupščini LRS pa bo predložil izpolniten okrožno sodišča v Mariboru in okrožnega gospodarskega sodišča v Kopru z novimi sodniki.

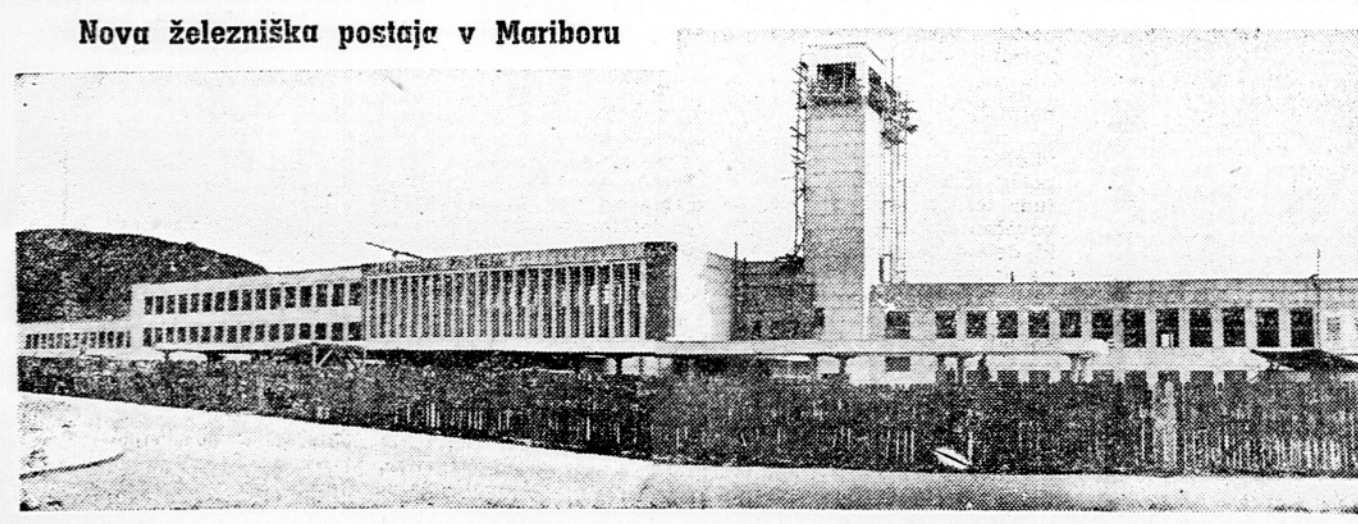
Izvršni svet je obravnaval tudi problem gradnje novih kliničnih bolnic v Ljubljani.

VREME

Vremenska napoved za nedeljo: Sončno vreme z delno oblačnostjo, ki bo v severni in zahodni Sloveniji od časa povečana. Temperatura brez večjih sprememb. Zjutraj v nižinah megle.

SPOROČILO

Monta v Siskarni je izšla današnja številka našega lista na osem straneh. Nekateri obitajni nedeljski strani in nekatere oglase bomo zato objavili v ponedeljkovi številki »Slovenskega poročevalca«, ki bo izšla na osem straneh. — Prosimo naše bralce in naročnike oglasov, da to upoštevajo.

Nova železniška postaja v Mariboru

PREDLOGU ZA ENOTNI SISTEM V ELEKTROGOSPODARSTVU

Cene električne energije bi morale biti stimulative tako za proizvajalce kakor za potrošnike

Na vest o predlogih za enotni sistem v elektrogospodarstvu, ki smo jo objavili v našem listu pretekli torek, se je več bralcev, zainteresiranih potrošnikov električne energije obrnilo na nas s prošnjo, naj podrobneje pojasnimo, kako bo s to zadevo. Vsi znanstveno izražajo zaskrbljenost, ker je bilo v omenjeni vesti Tanjuša rečeno, naj bi gospodinjstva plačevala 19,9 din za kilovatro uro. V zadevi smo se obrnili na Elektrogospodarsko skupnost Slovenije, kjer so nam stvar obširneje pojasnili obenem s svojimi kritičnimi pripombami na omenjeni predlog.

Do novih cen električne energije naj bi prišlo zaradi uvedbe novih ekonomskih instrumentov v omenjeni gospodarski panogi. Izvršila naj bi se revalorizacija osnovnih sredstev, obresti na osnovna sredstva naj bi se pove-

šale od 2 na 6 odstotkov, povzela naj bi se amortizacija in uvedla za vse objekte elektrogospodarstva v celoti, povečal naj bi se dobiček itd. Vsa finančna sredstva, zbrana na osnovi novih instrumentov naj bi ostala elektrogospodarstvu za financiranje novih elektrogospodarskih objektov. Na ta način naj bi se povečala prodajna cena električne energije v vsej državi za 76,4 odstotkov, po posameznih republikah pa: v Sloveniji za 80,5 odstotkov, v Hrvaški za 59,5 odstotkov, v Bosni in Hercegovini za 69,8 odstotkov, v Srbiji za 89 odstotkov, v Makedoniji za 78,5 odstotkov in v Črni gori za 95,3 odstotkov. Glede samega zvišanja cen električne energije za posamezne kategorije potrošnikov je treba povedati, da bi bilo to različno. Ko je bilo v že omenjeni vesti govora o 19,90 din za kilovatro uro, je bila očitno pri tem misljena maloprodajna povprečna cena. Medtem ko naj bi povprečna cena za kilovatro uro v gospodinjstvu v resnici znašala 7 din.

Iz gornjega vidimo, da bi elektrogospodarstvo dobilo s temi ukrepi v gospodarskem sistemu poseben položaj. Seveda drugo je vprašanje, če je to res upravičeno in pametno. Predlagano povišanje cen je nenavadno visoko in je seveda upravičeno, če bi to pozitivno vplivalo na elektrogospodarstvo. Glede cen električne energije za gospodinjstvo pa je treba še posebej naglasiti, da bi vsako občutnejše povišanje cen na tem področju tudi negativno vplivalo na življenjski standard. Višja cena bi bila upravičena samo v toliko in v takem primeru, če bi se s tem doseglo bolj ekonomično trošenje električne energije, pri čemer ne bi bil prizadet družbeni standard.

Kot drugi ukrep s tem v zvezi se po omenjenem predlogu predvidevajo enotne prodajne cene elektroenergije za vsa država. Glede tega je Elektrogospodarska skupnost LRS gotovo pravilnega mnenja, da bi morale biti cene električne energije odraz ekonomskih pogojev in v skladu

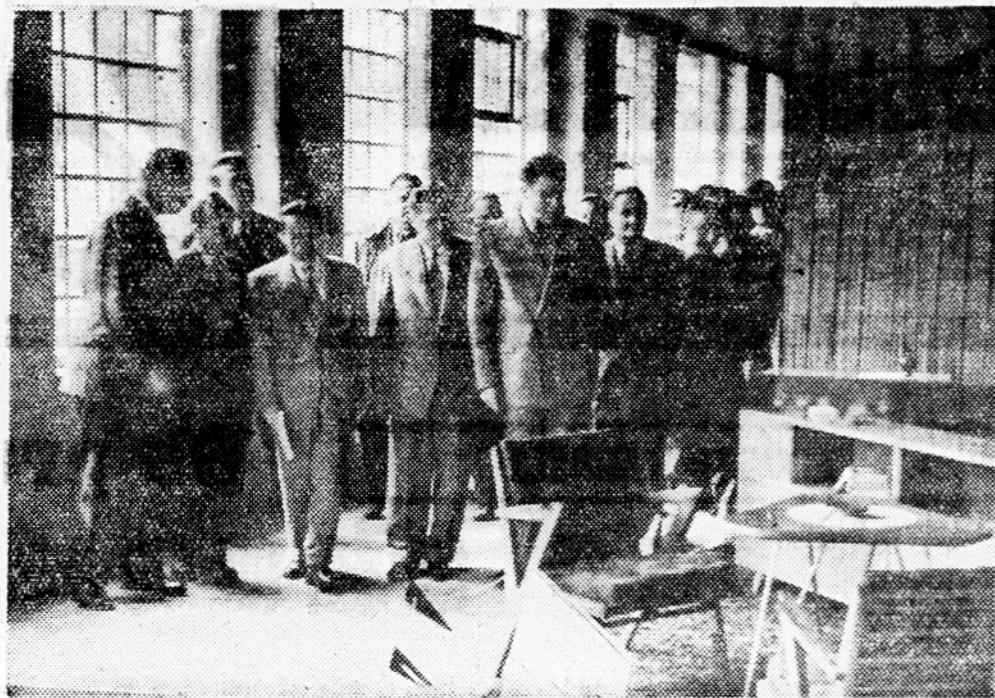
s strukturo in karakteristikami proizvodnje in poročne, desar pri enotnih cenah ni. Sistem cen bi moral biti stimulative tako za potrošnike velikih količin elektroenergije, da bi gradili svoje industrijske naprave blizu cenovnih virov elektroenergije, da se s tem zmanjša izguba pri prenosu in prihranijo stroški za graditev omrežja, kakor tudi za čim boljše izkoriščanje elektrarn ob strani posameznih elektrocentrov. Cene bi bilo namreč treba določiti tako, da potrošniki omejujejo svojo poročno, ko primanjkuje elektrike in da jo povečujejo, ko je električne energije dovolj. Cene pa bi morale biti stimulative tudi za same kolektive elektrarn, tako da tisti, ki ceneje proizvajajo elektriko zaradi lastne prizadevnosti tudi imajo nekaj od tega. V nasprotnem primeru bi seveda destimulirali tista podjetja in njihove elektrogospodarske skupnosti, ki dosegajo večjo produktivnost.

Zelo umestna se nam zdi pripomba Elektrogospodarske skupnosti Slovenije, da bi bilo pred uvedbo enotnih prodajnih cen treba uvesti v vseh elektrogospodarskih področjih enotne tarifne oblike. Enotne tarifne oblike stimulirajo potrošnike v točen načinu poročne, ki omogoča boljše izkoriščanje naprav elektrogospodarskega sistema. Pod tarifnimi oblikami pa se razume določanje različne cene za dnevno energijo, za nočno, za letno, posebno zaračunavanje energije od konicah ter jalove energije, predpisovanje tarifnih kategorij itd.

Iz vsega navedenega izhaja, da bi bila prva naloga Elektro-

gospodarske skupnosti Jugoslavije, da izdela enotna tarifna načela, podobna tistim, ki so jih uvedle vse napredne države in ki jih je tudi Elektrogospodarska skupnost Slovenije že cavojčila. Na ta način bi se šele omogočilo racionalnejše izkoriščanje obstoječih elektrarn in čedalje bolj zmanjšanje razlik v cenah poedinih elektrosistemov, toda v skladu z ekonomskimi načeli. V kolikor pa bi se že danes poskušalo zmanjšati obstoječe razlike v cenah električne energije, bi se to lahko doseglo z zmanjšanjem razlik, ki izhajajo iz prirodnih pogojev proizvodnje hidroenergije. Obstoj predlog, naj bi se to doseglo z uvedbo rente. Dohodek, ki bi jih dobili s pobiranjem rente, naj bi bili zveznega značaja in naj bi šli za investicije v elektrogospodarstvo. S tem bi se doseglo zmanjšanje razlik med povprečnimi cenami obstoječih elektrogospodarskih sistemov, s čimer bi prišli ti sistemi v enakopravnejši položaj tako v pogledu pogojev proizvodnje v hidrocentralah kot tudi v pogledu strukture poročne. K problemu izenačenja cen naj končno še pripomnimo, da tudi samo dejstvo, da se v doslej bolj zaostalih elektrosistemih odpira dejstvo več novih cenovnih virov elektroenergije na eni strani, medtem ko se prav na področjih kjer so danes nizke cene energije, pojavljajo novi veliki potrošniki in elektrokemiji in elektrometurgiji. Tudi to dejstvo prispeva k zmanjšanju obstoječih razlik v cenah elektroenergije.

A. J.

ODPRT JE L. OBRTNIŠKI VELESEJEM

V izdelku se zrcali duša ustvarjalca

Danes ob 11 so nad upravnim poslojem Gospodarskega razstavništva v Ljubljani spet zaplapolale zastave in preko pretrgane vrvice so v razstavne prostore vstopili številni gostje, med njimi tudi predsednik izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, ko je član izvršnega sveta LRS Franc Popit odprl l. obrtniški velesejem.

Na velesejmu sodeluje 380 razstavilcev iz vse države na več kot 6000 kvadr. metrov razstavne prostora.

»Obrtništvo je ob mogočnem razvoju industrije in ostalih gospodarskih panog samo pridobilo na svojem pomenu, je dejal predstavnik Obrtne zbornice LRS tov. Jelocnik in nadaljeval, da predstavlja obrtništvo pomembno šolo, ki je neusahljiv vir novih kadrov za industrijo in druge gospodarske panoge. V vsej naši republikli je zdaj nad 15.700 obrtniških obratov, ki zaposlujejo 40.000 kvalificiranih delavcev ter 10.000 vajencev — pomembna gospodarska moč, ki z zares kvaliteten izdelki po naročilu in okusu dosti doprinese k dvigavanju življenjske ravni naših ljudi. Dobri del teh naporov in uspehov kaže tudi velesejem, ki naj vzgojno služi kot pouk za spoznavanje kvalitete, novih delovnih metod, kolektivne in osebne iznajdljivosti in proizvodnji ter vzpodbuja k zdravemu tekmovanju v kakovostni izdelavi in bogatem asortimentu.

Lepo je povedal tov. Franc Popit, ko je dejal, da se v obrtniškem izdelku zrcali ponos in ljubezen do svojega poklica, znanje, sposobnost, finesa in okus, skratka — duša njegovega ustvarjalca. Prav v tem je tudi prednost obrtniške proizvodnje pred industrijsko. To dejstvo je zelo važno za zboljšanje ugodja delovnega življenja, čigar potrebe in zahteve bodo z dvigom življenjskega stan-

darda iz dneva v dan večje. Obrtništvo mora zadostiti vsem zahtevam spremenjenih materialnih, kulturnih in družbenih pogojev, likvidirati mora stara konservativna gledanja in metode dela in osvojiti pridobitve tehnike ter izkušnje obrtništva doma in v svetu. Pri nas namreč potrebujejo take izdelke in po takih cenah, ki bodo ustrezale objektivnim prilikam našega življenjskega standarda.

Mednarodni kongres mest v Rimu

Rim, 24. sept. (Tanjuša). — V ponedeljek se bo pričel v Rimu XII. mednarodni kongres mest in lokalnih oblasti. Prisostvovala mu bo tisoč delegatov iz 28 držav, med katerimi so tudi predstavniki Jugoslavije z Ivom Sarajčićem, članom izvršnega sveta Mednarodne zveze mest.

ZVONIMIR BERNOT

Vest o smrti delavskega organizatorja in novinarja Zvonimirja Bernota je mučno odjeknila v krogu njegovih znancev, čeprav ni prišla nepričakovano. Umrl je v Ljubljani v visoki starosti po dolgi in težki bolezni. Bernot se je umaknil iz javnega življenja že pred drugo svetovno vojno, starši člani delavskih organizacij pa se ga dobro spominjajo še iz prejšnjih burnih let, ko se je vneto udeleževal v delavskih gibanjih. Bil je svolstven polj. Sprti se je z nekaterimi voditelji takratne socialno demokratske stranke zaradi njihove ministerialne usmeritve, po izstopu iz socialno demokratskih ministrov iz vlade, pa zaradi njegovega svojevrstnega moralnega pojmovanja političnih bojev.

V zgodovini našega socialnega gibanja in novinarja Zvonimirja Bernota je mučno odjeknila v krogu njegovih znancev, čeprav ni prišla nepričakovano. Umrl je v Ljubljani v visoki starosti po dolgi in težki bolezni. Bernot se je umaknil iz javnega življenja že pred drugo svetovno vojno, starši člani delavskih organizacij pa se ga dobro spominjajo še iz prejšnjih burnih let, ko se je vneto udeleževal v delavskih gibanjih. Bil je svolstven polj. Sprti se je z nekaterimi voditelji takratne socialno demokratske stranke zaradi njihove ministerialne usmeritve, po izstopu iz socialno demokratskih ministrov iz vlade, pa zaradi njegovega svojevrstnega moralnega pojmovanja političnih bojev.

V zgodovini našega socialnega gibanja in novinarja Zvonimirja Bernota je mučno odjeknila v krogu njegovih znancev, čeprav ni prišla nepričakovano. Umrl je v Ljubljani v visoki starosti po dolgi in težki bolezni. Bernot se je umaknil iz javnega življenja že pred drugo svetovno vojno, starši člani delavskih organizacij pa se ga dobro spominjajo še iz prejšnjih burnih let, ko se je vneto udeleževal v delavskih gibanjih. Bil je svolstven polj. Sprti se je z nekaterimi voditelji takratne socialno demokratske stranke zaradi njihove ministerialne usmeritve, po izstopu iz socialno demokratskih ministrov iz vlade, pa zaradi njegovega svojevrstnega moralnega pojmovanja političnih bojev.

V zgodovini našega socialnega gibanja in novinarja Zvonimirja Bernota je mučno odjeknila v krogu njegovih znancev, čeprav ni prišla nepričakovano. Umrl je v Ljubljani v visoki starosti po dolgi in težki bolezni. Bernot se je umaknil iz javnega življenja že pred drugo svetovno vojno, starši člani delavskih organizacij pa se ga dobro spominjajo še iz prejšnjih burnih let, ko se je vneto udeleževal v delavskih gibanjih. Bil je svolstven polj. Sprti se je z nekaterimi voditelji takratne socialno demokratske stranke zaradi njihove ministerialne usmeritve, po izstopu iz socialno demokratskih ministrov iz vlade, pa zaradi njegovega svojevrstnega moralnega pojmovanja političnih bojev.

V zgodovini našega socialnega gibanja in novinarja Zvonimirja Bernota je mučno odjeknila v krogu njegovih znancev, čeprav ni prišla nepričakovano. Umrl je v Ljubljani v visoki starosti po dolgi in težki bolezni. Bernot se je umaknil iz javnega življenja že pred drugo svetovno vojno, starši člani delavskih organizacij pa se ga dobro spominjajo še iz prejšnjih burnih let, ko se je vneto udeleževal v delavskih gibanjih. Bil je svolstven polj. Sprti se je z nekaterimi voditelji takratne socialno demokratske stranke zaradi njihove ministerialne usmeritve, po izstopu iz socialno demokratskih ministrov iz vlade, pa zaradi njegovega svojevrstnega moralnega pojmovanja političnih bojev.

V zgodovini našega socialnega gibanja in novinarja Zvonimirja Bernota je mučno odjeknila v krogu njegovih znancev, čeprav ni prišla nepričakovano. Umrl je v Ljubljani v visoki starosti po dolgi in težki bolezni. Bernot se je umaknil iz javnega življenja že pred drugo svetovno vojno, starši člani delavskih organizacij pa se ga dobro spominjajo še iz prejšnjih burnih let, ko se je vneto udeleževal v delavskih gibanjih. Bil je svolstven polj. Sprti se je z nekaterimi voditelji takratne socialno demokratske stranke zaradi njihove ministerialne usmeritve, po izstopu iz socialno demokratskih ministrov iz vlade, pa zaradi njegovega svojevrstnega moralnega pojmovanja političnih bojev.

Deset let vojaške sanitetske oficirske šole

Ljubljana, 24. sept. Danes je vojaška sanitetska oficirska šola praznovala 10-letnico svoje ustanovitve. Proslave so se udeležili Vida Tomšičeva, organizacijski sekretar CK ZKS, Niko Šilih, član izvršnega sveta Slovenije, generalpodpolkovnik dr. Gojko Nikolič, načelnik sanitetne uprave JLA, generalpodpolkovnik Radivoj Jovanovič, Tone Fajfar, predsednik Sveta za zdravstvo LRS, Mitja Ribičič, državni sekretar za notranje zadeve LRS, številni zastopniki ljubljanskih klinik in drugih zdravstvenih ustanov.

Pred slavnostno tribuno, ki je bila postavljena na prostornem dvorišču šole, je bila postrojena častna četa gojencev. Njim in vsem gostom je službojoči oficir prebral pozdravno brzojavko vrhovnega komandanta JLA maršala Tita. Nato je bila predčrtana odredba načelnika sanitetne uprave, na podlagi katere so prejel številni oficirji in gojenci šole odlikovanja in pohvale. Pozdravni govor je imel načelnik šole podpolkovnik dr. Ljubimko Mijatović, ki je orisal

razvoj šole. V imenu sanitetne uprave JLA pa je govoril dr. Gojko Nikolič, ki je poudaril uspehe šole od njene ustanovitve. Šola je dala našim armadi desletje že vrsto zdravstvenih delavcev, ki so usposobljeni za mirno obdobje in za primer vojne. V začetku je šola trajala le dve leti, pozneje, ko se je ugotovilo, da je treba za vojaški srednji medicinski kader večjega znanja, kar terja tudi napredek medicinske znanosti, je šola podaljšala učno dobo na štiri leta.

Po pozdravnih govorih je bil

Ob prvi številki „Naše skupnosti“

Nadaljevanje s 1. strani

Edvard Kardelj

cionarje ljudskih odborov, za aktiviste Socialistične zveze delovnega ljudstva in sindikatov itd. V tej smeri se mora bolj orientirati tudi naš dnevni tisk in naša strokovna literatura. Tudi go naših šolah bo treba o takih nalogah voditi več računa. Naša mladina, ki prihaja iz osnovnih in srednjih šol, bi morala biti najosnovnejše pripravljena za sodelovanje na tak ali drugačen način pri delu organov družbenega upravljanja in enem izmed področij družbenega življenja. Tudi vsakodnevno delo v osnovnih političnih organizacijah bi moralo biti večidel orientirano v to smer. Razume se, tudi zvezni organi, državni in politični, morajo razviti ustrezajočo iniciativo v tej smeri in skrbeti mnogo bolj, kot doslej za pravilno razlaganje in tolmačenje storjenih ukrepov in pa redno obveščati našo javnost o pozitivnih in negativnih rezultatih posameznih pomembnejših ukrepov. To je edini način, po katerem bo naš zavedni državljani mogli oceniti upravičenost ali neupravičenost takih ukrepov. In končno, treba je povečati sistematično skrb in načrtno delo na dvigavanju strokovnih kadrov, da bodo sposobni z načelnih marksističnih idejnih pozicij upirati se negativnim tendencam in pojavom oziroma, da bodo s tako idejno borbo vplivali na formiranje zavesti širokih množic.

Vsemu temu je treba dodati še to, da imamo v našem gospodarstvem in političnem aparatu dokajšnje število gospodarskih in drugih strokovnjakov, ki so se vzgajali v pogojih stare družbe in ki se danes kljub dobri volji večine izmed njih ne morejo otresti starih shem in pojmovanj. Ob nezadostni dejavnosti naših političnih organizacij in njihovih nezadostni borbi za zdravno marksistično ideološko osnovo naše gospodarske prakse tako ljudje, razumljivo, podzavestno vnašajo v našo prakso socializma tuje elemente in negativno vplivajo na formiranje družbene zavesti delovnih ljudi, še prav posebno odgovornih ljudi v organih družbenega upravljanja in s tem ovirajo celotno delo na izgradnji našega socialističnega družbenega mehanizma. Ni potrebno posebej poudariti, da so organi samoupravljanja na terenu podvrženi vplivu takih tendenc in to tembolj, kolikor manj imajo naši delovni ljudje direktno vplivoda v stanje stvari, to je, da so toliko bolj izključno odvisni od ocen in tolmačenj strokovnega aparata.

Očitno je torej, da mora biti ena od najvažnejših aktualnih nalog Zveze komunistov, Socialistične zveze delovnega ljudstva, sindikatov, pa tudi naših državnih in družbenih organov sistematično delo na pravilno in v poljudni obliki podano informiranje državljanov o naši stvarnosti, kakor tudi na tolmačenju raznih pojavov v tej stvarnosti. Pri tem ne gre za neko prazno propagandistično opravilovanje takih ali drugačnih pojmov posameznih družbenih organov, temveč v prvi vrsti za objektivno prikazovanje dejstev in pojasnjevanje, na podlagi katerega si bodo mogli naši ljudje sami ustvarjati svoje lastne socialne inšne zaključke.

V tem pogledu je vsakogar treba preskrbeti več poljudnih informativnih publikacij. Treba bo tudi več predavanj in seminarjev za člane delavskih svetov, za odbornike in druge funk-

NAJLEPŠE ILUSTRACIJE objavljiva revija »TOVARIŠI«

V „Celeia-Sad“ bodo zamenjali vodstvo

CELJE, 24. sept. Včeraj dopoldne je bila že tretja seja ljudskega odbora celjske občine. Na začetku je ljudski odbor potrdil predlog predčasnega za državno upravo in za potrebe krajevnih odborov za obdobje september — december letošnjega leta v znesku nekaj nad 47 milijonov dinarjev.

Namesto predvidenih poročil vseh predsednikov svetov pri ljudskem odboru sta danes poročala le tovariši Mirko Zupančič o problemih Sveta za gospodarstvo in tovariš Radjo Jenko o delu Sveta za komunalne zadeve. V tem delu se je razvila zelo živahna razprava glede ureditve čiščenja naprav pri nekaterih industrijskih podjetjih v Celju in okolici. Industrijske odpadne vode namreč zelo onesnažijo Savinjo, tako da je v tej reki v po-časnem pogozu ne samo ribji zarod, marveč postaja tudi koprna ne zdrav. Ljudski odborniki so bili mnenja, da bodo morala tudi industrijska podjetja enkrat za vselej urediti čištilne naprave za odvodne vode.

V nadaljevanju dela so ljudski odborniki po kratki razpravi sprejeli predlog odločka o občinskem prometnem davku na promet s hmeljem. Kakor na področju Savinjske doline, tako se tudi v celjski občini ta odlok naša na tiste hmeljarje, ki so ali še bodo prodali letonjji pridelek hmelja po cen, ki je za 10 odstotkov višja od lanske dogovorjene odkupne cene za vse kakovostne stopnje hmelja.

Ljudski odbor je razpravljal tudi o problematiki in slabem gospodarjenju v tovarni za predelavo sadja »Celeia-sad«. Po poročilu podpredsednika občinskega ljudskega odbora inž. Janka Struklja, ki je v imenu posebne komisije podal analizo skrajno malomarnega gospodarjenja v tem podjetju, se je razvila zelo živahna razprava. V tej razpravi so bili ljudski odborniki postavljali pred dejstvo, da bodo morali, ne glede na odloček o nadaljnjem usodi podjetja plačati iz sredstev ljudskega odbora pri-

manjkilaj v najmanjšem znesku okoli 18 milijonov dinarjev. Iz poročila komisije, kakor tudi iz razprave je bilo očitno, da bi to podjetje ob solidnejšem vodstvu in navkljub zastarelim napravam lahko ne samo v redu obratovalo, marveč izkazovalo še celo nekaj milijonski dobiček. Mnenje komisije, kakor tudi razpoloženje ljudskih odbornikov je bilo edino v tem, da je slabo gospodarjenje v podjetju »Celeia-Sad« v prvi vrsti posledica subjektivnih razlogov. Ljudski odbor je bil postavljen pred težko odločitev: ali naj podjetje takoj likvidira, ali pa naj mu ob spremembi vodstva omogoči sredi ide alnih surovinskih pogojev redno poslovanje. Vsaka odločitev pa je bila vezana na plačilo premanjkilajev. Ob koncu so odborniki sprejeli sklep, naj Svet za gospodarstvo takoj skupno z okrajnim ljudskim odborom in okrajno združno zvezo prouči stanje v podjetju in naj predlaga za rešitev primerne ukrepe. Razen tega je ljudski odbor sklenil, da bo treba zamenjati celotno vodstvo podjetja in vse, ki v podjetje iz kakršnokoli razlogov ne spadajo. Razen tega pa bo ljudski odbor oklical na odgovornost vse, ki so zaključili, da je podjetje zašlo v take težave.

Med ostalimi sklepi je ljudski odbor še spiel odločitev, naj se številni svetovi pri celjski občini poveže za Svet za turizem.

40-letnica trboveljske elektrarne

Trbovlje, 24. sept. — Te dni praznuje delovni kolektiv trboveljske termoelektrarne trojni jubilej — 40-letnico obratovanja podjetja, 10-letnico osvoboditve in 5-letnico delavskega samoupravljanja. Glavna proslava je bila danes popoldne v domu »Svoboda II.« v Zgornjih Trbovljah. Nekaj pred 18 uro je bilo slavnostno zasedanje delavskega sveta, na katerem je predsednik delavskega sveta tov. Saje govoril o plodnem 40-letnem delu kolektiva. Sprva majhen obrat se je razvil v močeno industrijsko podjetje. Prav sedaj na primer montirajo velik kotel, ki bo močno povečal storilnost.

OBVESTILO

Pozivamo delegate I. Nac zdravstvenega kongresa za zaščitno otrok, ki bo v Beogradu od 2. do 5. oktobra t. l., da zaradi zagotovitve polovčne vožnje, kongresnega materiala in prenočitvenih obvezno tako sporoče svoj priimek in imena ter naslov ustanove oziroma organizacije, ki jih pošilja, na naslov Zveze prijateljev mladine Slovenije, Ljubljana, Tomšičeva ul. 9/17, telefon 21-220.

Zveza prijateljev mladine Slovenije — Ljubljana

Potrtili v globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da nas je po kratki in mučni bolezni za vedno zapustil moj dragi mož, dobri očka, stari očka, brat in svak

JOŽE PIRC
višji računski inšpektor v pokoj
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, 26. t. m. ob 16.30 iz Nikolajeve mrliške veže na Zalah. Ohranili ga bomo v trajnem spominu!
Zalujoči: žena Marija, hči Marica pr. Novina, zet Drago, vnučkinji Cvetka in Alenka, brata dr. Ivo Pirc in dr. Bojan Pirc z družinami.

FRAN ZWITTER

Mednarodni kongres zgodovinskih ved v Rimu

Mednarodni kongresi zgodovinskih ved se po dolgoletni tradiciji vrše vsakih pet let...

Kongres je bil že na zunanjo zelo impozanten. Udeležencev je bilo prijavljenih okrog 2200 in tudi brez rodoljubnih članov...

probleme. Referat na kongresu so se delili na poročila, ki jih je bilo 42 in so bila vsa tiskana...

Stane Kregar: Na polju

važnih vprašanjih. Zagal seveda pomankanja časa je morali dobiti vsak diskutant besedo le enkrat, mnoge diskusije so bile čitane in se tako čisto ni mogoča razviti prava, živa diskusija...

njeveške, moderne in sodobne zgodovine v zadnjih petih letih, potem iz novejših zgodovine poročila o socialnih problemih v 19. stoletju...

Djurđev o osmanskih kanunah in njihovemu pomenu za gospodarsko zgodovino balkanskih dežel, iz Zagreba G. Novak o avtonomiji in gospodarstvu dalmatinskih mest...

V celoti je kongres omogočil boljše medsebojno spoznavanje, izmenjavo mnenj in svobodno diskusijo o spornih vprašanjih...

OBVESTILO

Prvi teden v oktobru, t. j. od 2. do 8. oktobra t. l. je 'Teden otroka'. V tem tednu se obvezno pobira prispevek za varstvo otrok...

- 1. od vozovnic v železniškem in medkrajevnem avtobusnem prometu po 2 din od vsake vozovnice;
2. od gledaliških in kinematografskih vstopnic po 2 din...

Pozivamo vse železniške postaje, pošte in avtobusna podjetja, uprave gledališč in kinematografov, športna društva ter vse predelitelje zabav, razstav in podobno na območju OLO Ljubljana...

Pobrani prispevki v 'Teden otroka' morajo biti vplačani v dobro računa št. 60-KB-2-F-6645-D-OLO Ljubljana...

Čkratno vabimo vse gospodarske organizacije in družbene organizacije, zavode in ustanove in združene organizacije, zasebno obrtništvo ter vse državljane na območju OLO Ljubljana...

Iščemo primeren prostor za delavnico v Ljubljani v izmeri 100-150 m2 za opravljanje lahke obrti. Ponudbe pošljite pod šifro 'Takojs' v oglašni oddelek 7141-A

vi vsi državljani enaki pred zakonom, da avstrijska država ni nikdar germanizirala (ker so bili po ustavi vsi narodi in jeziki enakopravni)...

V celoti je kongres omogočil boljše medsebojno spoznavanje, izmenjavo mnenj in svobodno diskusijo o spornih vprašanjih...

vijanje raznih oblik izvenšolskega dela z mladino, št. 1. Prispeljki, ki jih gospodarske organizacije dajejo za varstvo otrok...

1. od vozovnic v železniškem in medkrajevnem avtobusnem prometu po 2 din od vsake vozovnice;
2. od gledaliških in kinematografskih vstopnic po 2 din...

Pozivamo vse železniške postaje, pošte in avtobusna podjetja, uprave gledališč in kinematografov, športna društva ter vse predelitelje zabav, razstav in podobno na območju OLO Ljubljana...

Pobrani prispevki v 'Teden otroka' morajo biti vplačani v dobro računa št. 60-KB-2-F-6645-D-OLO Ljubljana...

Čkratno vabimo vse gospodarske organizacije in družbene organizacije, zavode in ustanove in združene organizacije, zasebno obrtništvo ter vse državljane na območju OLO Ljubljana...

Iščemo primeren prostor za delavnico v Ljubljani v izmeri 100-150 m2 za opravljanje lahke obrti. Ponudbe pošljite pod šifro 'Takojs' v oglašni oddelek 7141-A

Drago Tršar: Akrobat

TRIJE MEŠTROVIČEVI SPOMENIKI

Vsekakor je značilno, v kolikšni meri je največji kiparski talent, ki je vzniknil med južnimi Slovani, namreč Ivan Meštrovič, ki preživlja svoja še vedno delavna stara leta v Ameriki...

začetku tega stoletja, ko je v Beogradu prirejena pomembna jugoslovanska umetniška razstava. V ta krog so spadali tudi naši impresionisti...

Festival v Edinburgu

Med preštevili festivali vstopovod po svetu si je ohranil velik ugled edinburški festival, ki je bil letos prirejen že devetletno. V treh tednih — od 21. avgusta do 11. septembra — je več kot 200.000 obiskovalcev...

Največ zanimanja je veljalo krstni predstavi nove drame ameriške dramatik in romanopisca Thorntona Wilderja, moderni obdelavi antične snovi o Alcestis z naslovom 'Zivljenje in smrt'. Delo je bilo posebej naročeno in napisano za edinburški festival...

Operni ljubitelji so prišli na svoj račun z Verdijevim 'Falstaffom', ki ga je izvajala gijndenbournska opera. Po besedah nekoga kritika tako, kakor delo v Angliji ni bilo uprizorjeno že četrsto leta. Prav tako je bil izreden umetniški užitek balet 'Romeo in Julija' in koreografija Fredericka Ashtonja...

Glede glasbenih prireditelj je bilo slišati glasove, da bi vodstvo festivala morda bolje storilo, ko ne bi vabilo kar troje ali četrto orkestrorov in jim postavljalo dirigente, ki jih ti orkestri niso vajeni. Čeprav so slavni eni in drugi v prid tej tezi govorili veliki uspeh, ki sta ga dosegla pri občinstvu orkester britanskega radia s Sirom Malcolmom Sargentom in Škotski narodni orkester s Karolom Rankinom, obakur orkestra s stalnim, dobro znanim dirigentom. Dosti zanimanja je veljalo tudi berlinskemu filharmoničnemu orkestru, ki mu je dirigiral Pau Hindemith. Na sprednjem je imel ob Bachu in Brahmsu tudi dve svoji deli; koncert za godala in pihala iz l. 1930 je imel dosti več učinka kot koncert za celotni orkester, napisan deset let pozneje.

Več sadja — več zdravja

ga teh večerov zase in je poleg Haydnove simfonije sam vodil in igral še Mozartova koncerta v Es in C duru. Morda letos niso bila izbrana ravno največja imena iz svetovnega dirigentske arene, morda je res, da in za izbor uplival tudi praktični, ekonomski vidik. Charles Münch n. pr. je Francoz, znan slehernemu povprečnemu francoskemu intelektualcu. In v Salzburg prihaja vsako leto mnogo Francozov. Zakaj torej ne bi povabili Francoza, da dirigira enega od šestih koncertov? No, ne glede na ekonomske vidike: Münch je velik dirigent in dolgo že ni gostoval v Salzburgu, poleg tega je pa res nesmiselno angažirati vedno ista imena, čeprav so pomembna.

Sporedi simfoničnih koncertov so se omejevali predvsem na standardna dela klasikov Mozarta, Beethovna, Haydna, Weberja, Brahmsa, Brucknerja in Dvořaka, od modernih avtorjev pa sta bila s posebno pozornostjo sprejeta Bartokov koncert za orkester in Honeggerjeva V. simfonija. Bartok nam je kot skladatelj že dokaj znan, manj znan in toliko večje presenečenje pa je bil Honegger. V teku festivala smo imeli priliko slišati njegovo simfonijo, koncert za klavir in orkester ter scenski oratorij 'Mrtaški ples'. Zdi se mi, da imajo mnogi naši glasbeniki — za široko koncertno publiko velja ta ugo-

tožitev, morda še v večji meri — o Honeggerju napačno predstavo. Koliko globoko, lepe in tekoče glasbene misli je bilo v 'Mrtaškem plesu', koliko invencije in trdnosti, logične formalne gradnje v simfoniji, da ne govorim o barviti, mestoma rafinirani instrumentaciji, ki je skladateljev moderni harmonski stavek predstavila v pousem novi luči. Visoko cenim mojstra Stravinskoga, ki je bil programiran ob enem s Honeggerjem na večer scenjskih oratorijev, toda po njegovi 'Persephonii' je Honeggerjev 'Mrtaški ples' v resnici pomenil olajšanje, urejenost, poetičnost, formo, logiko — skoraj bi rekel klasično. Tako je tudi programiranje dveh modernih skladateljev na istem večeru vsaj nekoliko potrebno zato, da spoznaš vrednoto, ki bi jo sicer morda ne upošteval v enaki meri. (Konec sledi)

RAZSTAVA ŽEBELJ IN VJAK

od antike do danes 2. do 10. X. v Kropi

Novo knjige

Karel Grabelšek: DOLOMITI SE KRUSIJO. (Sodobni roman) — Izredno živahno in zanimivo opisane usode partizanov in kmetov v Dolomitih, ki jih zajame italijanska ofenziva. — Eden najboljših partizanskih romanov po vojni.

Inf. Močnik Ernest: ZAKLADI POD ZEMLJO. (Nova ljudska knjižnica) — Avtor na poljuden način seznanja bralca z vsemi posebnostmi današnjih zakladov: rudnin in kovin.

Konstantin Fedin: BRATJE... (Svetovni roman) Moderen prijem, stilna dognanost in dramatična napetost so poglavite odlike romana, ki nam z novih vidikov opisuje ruske razmere v prvi četrtini tega stoletja.

ZAPISKI o letošnjem festivalu v Salzburgu

Najbrž se vodstvo salzburškega festivala še nobeno leto ni znašlo pred tolikimi težavami in problemi kot letos. Doslej se je namreč v svojih odločitvah lahko naslonilo na osrednjo osebnost festivala, na velikega umetnika, dirigenta, mentorja in organizatorja Wilhelma Furtwänglerja. Letos mojstra ni več med živimi. Ostalo pa je njegovo delo, ostala je tradicija, ostal je vzor, kako naj se tvorstvene prireditve vodijo. Salzburg je bil vsako poletje v resnici središče umetniške dejavnosti, prizorišče nepozabnih večerov, kjer si lahko srečal in občudoval največja imena. In ko je 1947. leta ravnal Furtwängler na široko odprl vrata tudi najnovejši operni in koncertni produkciji, ko so se poleg Mozartovega, Beethornovega in Brahmsovega imena pojavila na sprednji tudi sodobni, moderni skladatelji, tedaj je festival dobil novo pot, novo priložnost. Odslej je vsako leto potekal v znamenju srečne družne klasične in moderne, vsaj ena svetovna premiera pa je postala imperativ festivalnih prireditelj.

Ze med festivalom, zlasti pa v prvih dneh po festivalu so izšle različne kritične ocene letošnjih prireditelj, ki ne mo-

rejo skriti obupa, pesimizma in razočaranja. Letošnji festival primerjajo z onimi prejšnjih let in skoraj soglasno ugotavljajo padeč kvalitete v celoti oziroma mične razpoke, nevarne za razvoj in celo za obstoj festivala v bodoče. Kritiki iščejo vzroke in so pri tem iskranju izbrskali marsikatero nerodno podrobnost. V čem je bistvo problema? Festivalski odbor se je letos odločil, da ponovi najuspešnejše prireditve iz lanskega leta, da iz predvidenega programa izbere predvsem ono, kar je želel izvesti je Furtwängler sam in da povabi k sodelovanju zveste Furtwänglerjeve sodelavce. V resnici so tudi letos tu dirigiral mojstri Knappertsbusch, Böhm, Münch in Ormandy, tudi letos so uprizarili Hofmannsthalovega 'Slehnika', ponovili 'Straussovo Ariadno', Pfitznerjevega 'Palestrino' in izvedli svetovno premiero Werner Egkove opere 'Irska legenda', ki jo je pregledal in odobril za ta festival že silovalsi mojster saz, spomnili so se celo 150-letnice Schillerjeve smrti z uprizaritvijo njegovega dramskega dela 'Kovarstvo in lju-

bezen'. Toda! Muzikalno vodstvo Mozartove 'Carobne pivl' štali je po Furtwänglerju preuzel Georg Solti, mlajši dirigent madžarskega porekla, trenutno direktor frankfurtske Opere. Kritika je od kraja raztrgala Soltija, mu očitala, da je predstava sicer interesantna, toda nemuzikalno izvedena (!?). V enakem smislu je Soltijevo interpretacijo sprejela tudi publika, ki je poslušala Furtwänglerja leto za letom v tej 'salzburški' operi. Nadalje: Hofmannsthalovega 'Slehnika' so — kakor prejšnja leta — obnovili po režijski zasnovi velikega Maxa Reinhardta, toda letošnja uprizaritev je bila baje v primerjavi s prejšnjimi močno razrahljana in obledela, po izjavah kritike bolj sposobna za muzej kot za festivalsko publiko na Domplatzu. Nosilec naslovne vloge v Pfitznerjevem delu 'Palestrina' Mar Lorenz pri najboljši volji res ni bil primeren za reprezentativno predstavo in je ravno zaradi nje opera doživela bolj brezbržen sprejem, kakor bi ga lahko. Javno je bilo izrečeno, da so bili osebni raz-

logi vzrok za zasedbo Lorenza v naslovni vlogi, javno je bilo tudi pribito, da bi se za Furtwänglerja kaj takega ne moglo zgoditi, javno in ostro je bilo povedano, da festivalsko vodstvo ni sposobno odločiti o zasedbah, o številnih umetniških problemih in kvaliteti, ker za to nima nikake kvalifikacije. (Glej 'Salzburger Volksblatt' 29. VIII. t. l.) Prištevajo k temu še ponesrečeno predstavo Schillerjevega 'Kovarstva', ugotovitev, da tako uprizaritev Mozartovega 'Ugrabljenja', kakršno je predstavljal letos Salzburg, lahko slišiš marsikje, in namigovanje na stare stvari, ki jih preveč ponavljajo na festivalu, pa bo slika dovolj jasna. Da imajo kritiki in poznavalci dosedanjih festivalov v marsičem prav, o tem ni dvoma. Predvsem je točno, da je bil doslej Furtwängler oni spiritus agens, oni umetniški vodja, ki je z ravno in siournu roko skrbel za kvaliteto festivalskih prireditelj, in da je letos prireditveni odbor pogrešal takega moža. No, vsega tega seveda široka festivalsko publika, ki se je tudi letos zagnila v Salzburg ni vedela. Kakor prejšnja leta je tudi letos obvezno obiskala Mozartovo rojstno hišo in s pobožnostno zbranostjo sledila besedam vodilca v hišici, 'kjer je veliki mojster pisal svojo 'Carobno piščal'. Izšla na terase salzburške trdnjave, občudo-

vala grad Mirabell in prekrasvala grad gradci Hellbrunn in se zabavala od vodnih igrar knezoškofjskega arhitekta, ki je imenitno poskrbel za razvedrilo škofjovih gostov, zvečer pa prišla občudovat umetniških problemih in kvaliteti, ker za to nima nikake kvalifikacije. (Glej 'Salzburger Volksblatt' 29. VIII. t. l.) Prištevajo k temu še ponesrečeno predstavo Schillerjevega 'Kovarstva', ugotovitev, da tako uprizaritev Mozartovega 'Ugrabljenja', kakršno je predstavljal letos Salzburg, lahko slišiš marsikje, in namigovanje na stare stvari, ki jih preveč ponavljajo na festivalu, pa bo slika dovolj jasna.

Da imajo kritiki in poznavalci dosedanjih festivalov v marsičem prav, o tem ni dvoma. Predvsem je točno, da je bil doslej Furtwängler oni spiritus agens, oni umetniški vodja, ki je z ravno in siournu roko skrbel za kvaliteto festivalskih prireditelj, in da je letos prireditveni odbor pogrešal takega moža. No, vsega tega seveda široka festivalsko publika, ki se je tudi letos zagnila v Salzburg ni vedela. Kakor prejšnja leta je tudi letos obvezno obiskala Mozartovo rojstno hišo in s pobožnostno zbranostjo sledila besedam vodilca v hišici, 'kjer je veliki mojster pisal svojo 'Carobno piščal'. Izšla na terase salzburške trdnjave, občudo-

vala grad Mirabell in prekrasvala grad gradci Hellbrunn in se zabavala od vodnih igrar knezoškofjskega arhitekta, ki je imenitno poskrbel za razvedrilo škofjovih gostov, zvečer pa prišla občudovat umetniških problemih in kvaliteti, ker za to nima nikake kvalifikacije. (Glej 'Salzburger Volksblatt' 29. VIII. t. l.) Prištevajo k temu še ponesrečeno predstavo Schillerjevega 'Kovarstva', ugotovitev, da tako uprizaritev Mozartovega 'Ugrabljenja', kakršno je predstavljal letos Salzburg, lahko slišiš marsikje, in namigovanje na stare stvari, ki jih preveč ponavljajo na festivalu, pa bo slika dovolj jasna.

Da imajo kritiki in poznavalci dosedanjih festivalov v marsičem prav, o tem ni dvoma. Predvsem je točno, da je bil doslej Furtwängler oni spiritus agens, oni umetniški vodja, ki je z ravno in siournu roko skrbel za kvaliteto festivalskih prireditelj, in da je letos prireditveni odbor pogrešal takega moža. No, vsega tega seveda široka festivalsko publika, ki se je tudi letos zagnila v Salzburg ni vedela. Kakor prejšnja leta je tudi letos obvezno obiskala Mozartovo rojstno hišo in s pobožnostno zbranostjo sledila besedam vodilca v hišici, 'kjer je veliki mojster pisal svojo 'Carobno piščal'. Izšla na terase salzburške trdnjave, občudo-

ga teh večerov zase in je poleg Haydnove simfonije sam vodil in igral še Mozartova koncerta v Es in C duru. Morda letos niso bila izbrana ravno največja imena iz svetovnega dirigentske arene, morda je res, da in za izbor uplival tudi praktični, ekonomski vidik. Charles Münch n. pr. je Francoz, znan slehernemu povprečnemu francoskemu intelektualcu. In v Salzburg prihaja vsako leto mnogo Francozov. Zakaj torej ne bi povabili Francoza, da dirigira enega od šestih koncertov? No, ne glede na ekonomske vidike: Münch je velik dirigent in dolgo že ni gostoval v Salzburgu, poleg tega je pa res nesmiselno angažirati vedno ista imena, čeprav so pomembna.

Sporedi simfoničnih koncertov so se omejevali predvsem na standardna dela klasikov Mozarta, Beethovna, Haydna, Weberja, Brahmsa, Brucknerja in Dvořaka, od modernih avtorjev pa sta bila s posebno pozornostjo sprejeta Bartokov koncert za orkester in Honeggerjeva V. simfonija. Bartok nam je kot skladatelj že dokaj znan, manj znan in toliko večje presenečenje pa je bil Honegger. V teku festivala smo imeli priliko slišati njegovo simfonijo, koncert za klavir in orkester ter scenski oratorij 'Mrtaški ples'. Zdi se mi, da imajo mnogi naši glasbeniki — za široko koncertno publiko velja ta ugo-

VELIKO SOBO pred Magistratom zamenjam za enako v centru ali blizu. Naslov v ogl. odd. 17982-9

IZGUBIL se je pes volčjak, sive barve, sliši na ime Pero. Najdite ga prosimo, na sporoči za nagrado na naslov: Sport-Opredeljevalni odbor, 18050-30

RAZNO

ZASTOJ ODDAM: 2 leti staro živo mejo prosi odstranitvi. - Grinčeva 18a, Ljubljana.

OSAMLJENI STAREŠI inteligentni vodje brez otrok s hišo in vrtom, želijo poznanstva z značajno osebo upokojenko ali premožnejšo. Ponudbe pod »Plemeniti značaj« v ogl. odd. 17997-11

UČITELJICA želi spoznati inteligentnega do 40 let staro kulturalno mlado dekle. Ponudbe v ogl. odd. pod »Muzikalna«. 17788-11

UPOKOJENEC išče življenjsko tovarišico od 44-50 let zaradi ženske. Ponudbe pod »Resno« v ogl. odd. pod »Zaželjeno znanje nemščine«. 17788-11

SLUŽBO pri starejšem tovarišu sprejemam kot dobra gospodinja. Pisarne ponudbe pod »Intelektualna vdova« v ogl. odd. 18047-11

25-LETNA izobražena želi poznanstva s poštnim meščanom od 25 do 30 let. Sliši na ime. Ponudbe pod »Srečna bodočnost« v ogl. odd. 18176-11

STAREŠI SAMEC, obrtnik, visoke postave, čiste preteklosti, z letno plačo, želi poročiti dekle st. 27 do 35 let. Sliši na ime. Življenjske pošiljke pod »Dobro jutro« v ogl. odd. 18153-11

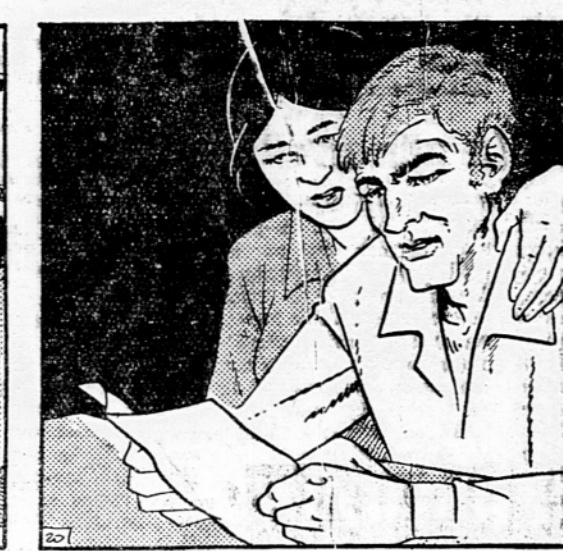
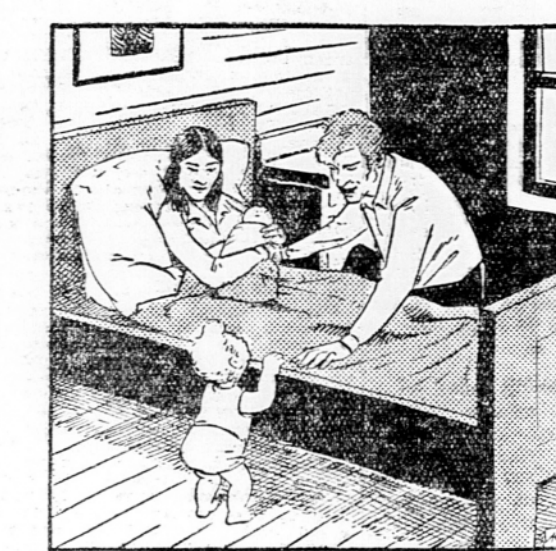
PRKILJUCIEM obrekovale besede, ki sem jih izrekel zaradi napačne informacije o tovi. Dragi prijatelji, zobrnite elektriko v Sevnici. Mr. Albin Zumer. 18168-11

IZGUBILENO OPREMLJENO SOBO iščem, grem na kot sostanovalka. Ponudbe na naslov: Sernek Dušan, Ljubljana, Zupančičeva 4-III. 18102-9

DVOSONO lepo stanovanje na Kodeljevem zamenjam za v centru. Ponudbe v ogl. odd. pod »Lepe jeseni«. 18093-9

KOMFORTNO ENOSOBNO STANOVANJE zamenjam za enako s kabineto ali dvosobno. Bežina, Albanska cesta 12-I. Bežina. 18066-9

PISE: JANEZ TRNOVC ZA OČETOM RISE: MIKI MUSTER

19. Prav ob času, ko je mali Bojan že šohlil in pričel govoriti prve besede, se je Stanku in Ivanki rodil drugi sin. Dobil je ime Zoran. Zda je bil skromni dom še bolj prijeten. Ker sta bila oba zaposlena, sta najela indijanska deklica, da je med njunim delovnim časom skrbel za oba sinčka. Tako sta se otroka poleg slovenshine naučila tudi indijanshine.

20. Ko je pretekla peletna doba njunega obveznega dela v srebrnem rudniku, so prihajale iz Jugoslavije v pisnih sporočila o hudi stiski. Pripovedovala so o veliki brezposelnosti, o zadolževanju kmetov in še o drugih neveselostih. To je Stanka, Ivanko in Pavla oplašilo in sklenili so ostati še nekaj časa v Ameroni, kateremu so se bili kljub vsem težavam privadili.

21. Počasi sta Bojan in Zoran dorasčala v dečka. In ker so bili medtem uredili v novi lesenjači tuči šolo, sta jo pričela obiskovati. Učitelj jima je bil mešanec španske in indijske krvi, poučeval pa je samo v španshini. Učenci so bili skoraj sami Indijanci, revni in nezamerni, a bistri in dobri tovarši. Z njimi sta se Bojan in Zoran prav dobro razumela.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR Nedelja, 25. septembra: Uroš

CELJE Zdravniška dežurna služba: dr. Maks Bitenc, Celje, Cankarjeva ul. 11.

Na elektrotehniški fakulteti so bili diplomirani tov. Kunaver Roman, Reš Dušan in Keršmanc. Čestitajo kolegi.

Mlademu veterinarju Grabar Branku iz Celovca, vnutku pok. Kodača Matjaža iz Ljubljane, se je sestrojko k uspešno končanemu študiju, njegovi najdražji. Percu Ljuzeta čestitajo k diplomski kolegiji.

Obišči odbor ZB NOV je pri Ljubljani bo priredil dne 2. oktobra t. l. ob 19. uri večjo javno izjavo, katere čisti dobitek je namenjen za postavitev spomenika padlim borcem NOV. Glavni dobitek so: sobna spalnica, kuhinjska oprema, elektrorotor, črnaško dekolno, radio, štedilnik in še več tombolskih in ostalih dobikov v skupni vrednosti nad 60.000 din. Vljudno vabljamo!

Novi začetniški pesni tečaj »Centralna pesne šole« - Petkovškova mosta) se pričnejo v nedeljo, 2. oktobra ob 16. uri in poseben tečaj v srednjem (ke) v sredo, 5. oktobra ob 16. popoldne. Vpisovanje vsak dan od 17. do 21. ure (v nedeljo od 19. do 12. ure) - Poučitelj Jemko.

Prošnje za sešnje lesa v zelenem pasu Ljubljane, to je na področju bližnjega mestnega ljudskega odpora se sprejemajo v Kmetijski, soba 95-III do vključno 31. oktobra 1955.

Zaradi zanimanja je podaljšana razstava slik slovenskega impresionista Matije Jovana. Dnevno od 9. do 12. ure, nedeljno od 10. do vključno srede, 23. septembra v Unikatniški zadruzi, Kardejeva št. 1.

Razstavo najnovejših kiparskih del akademskega kiparja Savinšek Jakoba iz Ljubljane, je odprta samo do vključno srede, 23. t. l. Obiščite jo. Odprta je od 9. do 19. ure.

Obvestilo Poliklinike Ljubljana. Od 1. X. do 31. X. bo okultivirani oddelki Poliklinike v Ljubljani zaradi dopustov zdravnikov poslovali s skrajšanim delovnim časom od 12. do 18. ure. Prosim, da v tej obliki Ljubljanski in zunanjih bolnikov k okultivirani samo v nes važnih in neodložljivih primerih. Stee se bo zvečilo, da ne bodo prišli vsi na vrsto.

SISKA: avstrijski film »Dva v avtu«, v gl. v. Hammer Metz, Wolf Albach-Reitz in Hans Moser. Režija: Erna Marischka. Predstave ob 15., 18. in 20. Prodaja vstopnic od 14. dalje. Na sprednji strani se daries. Jurij daniški film »Zepet« vsa tu.

TRIGLAV: avstrijski film »Hamneri«, Technik. v gl. v. Hammer Metz in Paul Henreider. Predstave ob 15., 18. in 20. Prodaja vstopnic od 15. dalje.

LITOSTROJ: amer. film »Williamsova karabinka«, ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

»SVOBODA« SENTVID: italj. film »Milijonski Neapelj«, ob 18. in 20.

ZADOBROVA: franc. film »Clovek mojega življenja«, ob 17. in 19.

VEVCE: amer. film »Ljubezen na bojišču«.

DOMZALE: franc. barvati film »Srečni svet 7 žbena«.

KAMNIK: amer. barvati film »Induplati« JARSE: angl. film »Zeleni šah«, ob 18. in 20.

BLED: amer. film »Tri ljubezni«, ob 18. in 20.30.

»ZALE« - Pogrebni zavod, oskrbnitvo pokopališča Ljubljana, opozarja svoje pokopnikov, ki še niso obnovili najemnine grobov za naslednjih 10 let, da to nemudoma store, ker bo oskrbnitvo vse neplačane grobove oddalo v najem novim zainteresentom.

»ZALE« - Pogrebni zavod, oskrbnitvo pokopališča Ljubljana, opozarja svoje pokopnikov, ki še niso obnovili najemnine grobov za naslednjih 10 let, da to nemudoma store, ker bo oskrbnitvo vse neplačane grobove oddalo v najem novim zainteresentom.

»ZALE« - Pogrebni zavod, oskrbnitvo pokopališča Ljubljana, opozarja svoje pokopnikov, ki še niso obnovili najemnine grobov za naslednjih 10 let, da to nemudoma store, ker bo oskrbnitvo vse neplačane grobove oddalo v najem novim zainteresentom.

»ZALE« - Pogrebni zavod, oskrbnitvo pokopališča Ljubljana, opozarja svoje pokopnikov, ki še niso obnovili najemnine grobov za naslednjih 10 let, da to nemudoma store, ker bo oskrbnitvo vse neplačane grobove oddalo v najem novim zainteresentom.

»ZALE« - Pogrebni zavod, oskrbnitvo pokopališča Ljubljana, opozarja svoje pokopnikov, ki še niso obnovili najemnine grobov za naslednjih 10 let, da to nemudoma store, ker bo oskrbnitvo vse neplačane grobove oddalo v najem novim zainteresentom.

»ZALE« - Pogrebni zavod, oskrbnitvo pokopališča Ljubljana, opozarja svoje pokopnikov, ki še niso obnovili najemnine grobov za naslednjih 10 let, da to nemudoma store, ker bo oskrbnitvo vse neplačane grobove oddalo v najem novim zainteresentom.

»ZALE« - Pogrebni zavod, oskrbnitvo pokopališča Ljubljana, opozarja svoje pokopnikov, ki še niso obnovili najemnine grobov za naslednjih 10 let, da to nemudoma store, ker bo oskrbnitvo vse neplačane grobove oddalo v najem novim zainteresentom.

»ZALE« - Pogrebni zavod, oskrbnitvo pokopališča Ljubljana, opozarja svoje pokopnikov, ki še niso obnovili najemnine grobov za naslednjih 10 let, da to nemudoma store, ker bo oskrbnitvo vse neplačane grobove oddalo v najem novim zainteresentom.

»ZALE« - Pogrebni zavod, oskrbnitvo pokopališča Ljubljana, opozarja svoje pokopnikov, ki še niso obnovili najemnine grobov za naslednjih 10 let, da to nemudoma store, ker bo oskrbnitvo vse neplačane grobove oddalo v najem novim zainteresentom.

RAZNO

RAZNO

RAZNO

RAZNO

RAZNO

RAZNO

RAZNO

RAZNO

RAZNO

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA

ZAHVALA</

Posavski teden v Brežicah MARIBOR

Središče spodnjega Posavja — Brežice so sredi priprav za Posavski teden, ki bo od 1. do 9. oktobra. V tem času bodo priredili kmetijsko in industrijsko razstavo, ki jo urejujejo v prostorih podjetja »Agroservis«. Za razstavo se je prijavilo nad 40 podjetij, ki bodo razstavljala svoje izdelke. Najbolj bo zastopana kmetijska proizvodnja s poljedelstvom, vrtnarstvom, sadjarstvom, vinogradništvom in čebelarstvom. 2. oktobra bo razstava plemenske živine ter ocenjevanje in podelitev nagrad najboljšim živinorejcem. V torek bo konjski sejem, v četrtek sejem za govejo živino, v soboto pa svinjski sejem.

Posavski teden je gospodarska ustanova in bo zato razstava imela trgovski značaj sejma. saj bodo posamezna podjetja, ki bodo razstavljala svoje proizvode, sklepala pogodbe s kupci. Podjetje »Agrotehnika« iz Ljubljane bo razstavilo kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila in sredstva za zaščito rastlin.

Ves teden bodo tudi številne kulturno-prosvetne prireditve. Ob otvoritvi Posavskega tedna bodo nastopili brežiški pevci in

glasbeniki, v naslednjih dneh pa bodo gostovali »Toti teater« iz Maribora in najboljši telovadci iz zasavskih društev. Sevnška Svoboda bo uprizorila »Kranjske komedijante«, ljubljanska

Ljudski odbori in njih sveti

NOVO MESTO, 24. septemb. Pri sestavi osnutkov občinskih statutov v novomeškem okraju se je pokazala pri nekaterih občinah ljudskih odborih nerazumljiva oziroma priložnostna števila svetov državljanov. Kaže, da komisije, ki so sestavljale te osnutke statutov niso v celoti razumele globokega pomena decentralizacije ljudske oblasti in družbenega samoupravljanja ter poslednega sodelovanja volivcev pri tem družbenem upravljanju.

Tako so v osnutku statuta občine Mokronog predvideli samo pet svetov, v osnutkih občin Črnomelj, Mirna in Semič po 6 svetov, v občini Straža — Toplice in Metlika po 7 svetov, v občini Kostanjevica-Podbočje, Sentjerne in Žužemberk po 8 svetov in v občini Novo mesto 9 svetov. Po teh predlogih bi bilo torej v okraju pri vseh enajstih občinah 78 svetov državljanov.

Okrajna komisija za potrjevanje statutov se s predlogi občinskih komisij za število svetov ni strinjala. V večini občin niso čutili potrebe, da bi osnovali poseben svet za varstvo matere in

otroka, v več primerih so pozabili tudi na svete za turizem. V nekaj občinah so za en svet predvideli obravnavanje nalog šolstva, prosvete in kulture ter telesne vzgoje. To je napačno, ker svet tako obširnih nalog ne bo mogel uspešno obravnavati in se jim decela posvetiti. Za te naloge morata biti vsaj dva sveta, lahko pa tudi trije. Vsaj v večini občin, ki imajo v svojem sestavu mesta in industrijske centre, morajo obstojati posebni sveti za stanovanska vprašanja.

Komisija je za vse občine predlagala večje število svetov, saj so prav sveti tisti družbeni organi, ki naj pomagajo reševati te ali ono skupno družbeno vprašanje. Za največji občin v okraju, to je Novo mesto in Črnomelj je komisija predlagala, naj bi imeli po 13 svetov. To pomeni, da bi oškoli 100 volivcev neposredno pomagalo reševati problematiko svoje občine, poleg odbornikov, kar bi pravilneje in hitreje reševanju lahko samo pomagalo. Za občini Straža-Toplice in Trebnje je komisija predlagala po 11 svetov, za občine Kostanjevica-Podbočje, Metlika, Sentjerne in Žužemberk po 10, za Semič in Mirno po 8 in za Mokronog 9 svetov. Skupno je predlagala torej še 35 svetov pri občinskih ljudskih odborih.

Te dni so položili zadnji tečajni Avto-moto društva Tovarne avtomobilov vojaške amaterske šoferske izpite. Nad trideset tečajnikov-obveznikov predvojaške vzgoje se je šolala v Avto-moto društvu TAM. Vojni odsek mesta Maribora bo kril stroške šolanja. Teoretična predavanja so se pričela že spomladi, po pridobitvi osnovnega znanja pa so se pričele praktične vožnje. Velika težava za društvo so bila vozila, ki so delno že stara in so v rokah mladih še neizkušenih šoferjev bila stalno podvržena raznim okvaram. Ob večkratnih popravilih in žrtvovanju prostega časa vodilnih ljudi pa je društvu uspelo izolirati predvideno število tečajnikov, ki so z rednimi izjemami vsaj napravili vojaške amaterske izpite in so 21. t. m. že odstopovali v JLA na odsluženje kadrskega roka.

Zaradi nepredvidenih težav se 20. t. m. ni pričel pouk v tezenski osnovni šoli, kot je bilo predvideno, marveč je bila tega dne samo razdelitev učencev po razredih. Pouk v novi tezenski osnovni šoli se bo pričel 1. oktobra.

IZ BRANIK

V Braniku bodo imeli v nedeljo tradicionalni »trgatveni praznik« uvod in trgatve, ki se bo letos začela kasneje kakor druga leta.

Za ta dan je domače prosvetno društvo pripravilo pester program. Poleg nastopa pevskih zborov bodo odkrili tudi spominjsko ploščo pesniku Simonu Gregorčiču, ki je v tej vasi služboval. Postavili jo bodo na mestu, kjer je bila že prej, a so jo našli razbiti. Zanimanje za to prireditev je veliko.

FHC

IZ ADOVŠČINE

Pretekli teden so na popolni gimnaziji v Ajdovščini ustanovili mladinsko organizacijo, ki je na šoli že delj časa ni bilo. Na plenumu so izvolili petčlanski odbor ter so sklenili, da bodo sodelovali pri izvajanju nalog z vaško in vajensko mladino.

Zbiramo za šolske kuhinje sredstva in materiala in v blagu!

Upravni odbor Zdruznega trgovskega podjetja v Črnomlju razpisuje mesto RAČUNOVODJE

Plača po tarifnem pravilniku, ozir. dogovoru.

Ponudbe z navedbo šolske izobrazbe in strokovne prakse na upravo podjetja.

Upravni odbor Trgovskega podjetja »JUGOTEHNIKA« razpisuje

mesto SKLADIŠČNIKA

Interesenti z večletno prakso in dobrim poznavanjem električnega materiala naj osebno dostavijo pismene ponudbe na upravo »Jugotehnike«, Ljubljana, Lepi pot 6

Tovarna TEOL, Ljubljana, Zaloška cesta 54

razpisuje naslednja delovna mesta:

POTNIKA: pogoj praksa v komercialni službi, po možnosti v kemični stroki;

KEMO-TEHNIKA za delo v laboratoriju;

LABORANTA;

REFERENTA za razna knjigovodska dela in obračun plač;

ADMINISTRATORJA z znanjem daktilografije.

Interesenti naj se javijo osebno pri upravi podjetja ali pošljejo pismene ponudbe z opisom izobrazbe in dosedanje prakse.

Delo gospodarskega sveta v Idriji

Na prvi seji Sveta za gospodarstvo v Idriji so razpravljali o izpolnitvi planov podjetij ter so kritično premetrili njihovo delo in ustroj. Plan niso izvršila podjetja »Zidgrad«, »Remont«, pekarna in tovarna pohišva »22. julija«. Tehnološka ureditev proizvodnega procesa v tovarni pohišva ni dobra, zboljšati pa bo treba tudi knjigovodstvo. Predlagali so, naj bi pričela tovarna proizvajati izdelke za opremo hiš, po katerih je veliko povpraševanje. Tovarna bi morala zaposeliti izurjenega komercialista, ki bi pomagal urejati pot izdelkom tudi na druga tržišča.

Nadalje so se pogovorili o kvaliteti kruha v pekarni, ki je slaba zaradi preobremenjenosti obrata. Zaradi tega bo treba čimprej urediti peči v Vojkovi

Zelo ugodno prodamo proti takojšnjemu plačilu TOVARNI AVTO »MERCEDES«, 3-tonski.

Avto je v brezhibnem stanju. Po generalni reparaturi je napravil samo preizkusno vožnjo.

Nadalje prodamo PISALNI STROJ »UNDERWOOD«, v brezhibnem stanju.

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE »KLASJE«, KRANJ

Trgovsko podjetje v Ljubljani išče KOMERCIALNEGA REFERENTA ZA NABAVO, večšega komercialno-administrativnih poslov.

Pogoj: končana ekonomska srednja šola ali njeje sorodna šola. Starost do 25 let, eventualno tudi starejši. Ponudbe z življenjepisom in tečnim opisom dosedanje zaposlitve pošljite oglasnemu oddelku »Slovenskega poročevalca« pod »120-117«. 7204-A

Sport

VRATA STADIONA BODO SKORAJ ODPRTA... Zdaj pa na travnik in-za žogo

VHODI ODPRTI OB 11.30 URL — FINALE ZA MLADINSKO PRVENSTVO OB 12.45. — DVOBOJ CELJE — LJUBLJANA (MLADINA) OB 13.40. — NEMČIJA B : JUGOSLAVIJA B OB 15.30 — VSE NA CENTRALNEM STADIONU OB TITOVI CESTI

Ves teden in še dlje so nas naši nogometni izbranci držali v žahu. Ves teden dni smo na vsi moči igrali, kako bo danes na centralnem stadionu za Bežigradom na tekmi sezone v Ljubljani med B reprezentancama Jugoslavije in Zahodne Nemčije. Čeprav nas do doživljaja loči samo še nekaj kratkih ur, v krogih nogometašev, ljubiteljev športa in seveda novinarjev neustopnost ni prav nič popustila. Nasprotno!

Kar pogledajmo... Včeraj zjutraj so prispeli v Ljubljano nemški reprezentanti. Na postaji so jih sprejeli predsednik NZS Jože Gerbec, podpredsednik NZS Lado Drnjač, sekretar NZS Stane Lavrič in drugi. V opoldinskih urah je obe reprezentanci sprejel podpredsednik MLO Ljubljana Jože Gorjanc.

Pravilni naslednje moštvo: Schnoor, Sattler, Klepac, Lang, Schäfer, Amann, Habig, Stürmer, Seeler, Schröder, Auernhammer.

Prekinili smo trenerja Cramerja. »Presečeni smo. Samo Sattler in Schröder sta nastopila v Zürichu proti Švicarjem, vsi ostali pri naši znamki 6:3 (4:0) tamjaki ni.

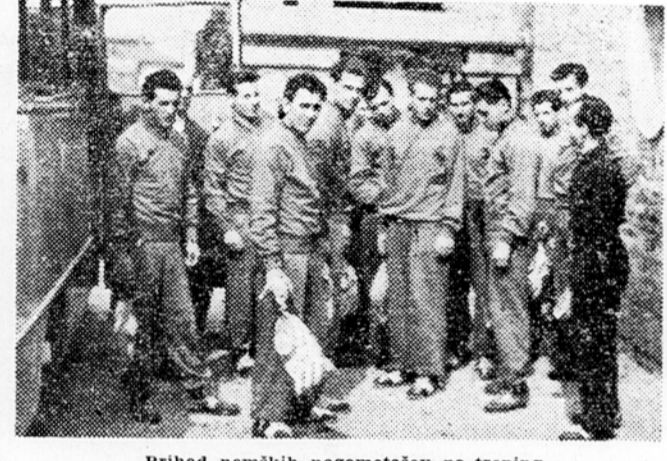
OPOZORILO ZA MOTORNE VOZAČE IN KOLESARJE

Parkiranje prevoznih sredstev ob nogometni tekmi Nemčija : Jugoslavija v Ljubljani: MOTORNA VOZILA

Iz smeri Dolenske, Gorenjske in Primorske parkirni prostor ob Vodovodni cesti, iz smeri Stajerske in ostala vozila iz Ljubljane na starem igrišču (pred Centralnim stadionom).

KOLESARJI

V trikotu ob Samovi ulici med Titovo in Vodovodno cesto.

Prihod nemških nogometašev na trening

Novinarji smo malo poprej dobili na krajšem treningu gostov zadnje podatke pred finalom. Trener nemške reprezentance, 31-letni Detmar Cramer iz Duisburga, ki že z leti skrbi kot zvezni trener za nemški naraščaj, nam je rade volje ustregel. Sodeč po zadnjih razgovorih z njim in z ostalimi gosti, so Nemci za nas še vse bolj zakoniten nasprotnik, kakor smo mislili.

»Za nastop v Ljubljani smo pri-

PRVI DAN FINALA ZA ŽENSKO ATLETSKO PRVENSTVO

Ekipa Odreda odstopila pred startom Mošiveni prvak je zagrebška mladost

Zagreb, 24. sept. Zaradi odstopa ene najmočnejših ekip na letošnjem finalu za žensko atletsko prvenstvo Jugoslavije, in sicer zastopnic ljubljanskega Odreda, je prireditelj mnogo izgubila na zanimivosti tekme za najboljša mesta so zdaj omejene pravzaprav samo na dvoboj med domačo mladostjo in celjskimi Kladivarjem, ker so udeležence iz Varaždana in beogradske Crvene zvezde za to konkurenco preskušile.

V zvezi z nepričakovanim odstopom Odredove ekipe smo se porazgovorili z vodjo ljubljanske ekipe Jakobom Kvasom, ki je med drugim naglasil, da je bila ekipa primorana izvajati take posledice zaradi nekorektnega postopka organizatorja finala ASAJ, in sicer spričo tega, ker je brez vsakega poprejšnjega obvestila v zadnjem hipu spremenil razpis tekmovalstva, po katerem smejo na tem finalu junorko startati v enem dnevu samo v dveh disciplinah in štifeti, ne pa v treh in štifeti kakor se je tekmovalo do sedaj. Razen tega pa se je Odred po prvem kolu tekmovalstva pritožil ASAJ tudi zaradi tega, ker so tekmovalke mladostne lakrat nastopile brez nasprotnice in izven odrednega časa, pa so bile kljub temu pripuščene v finale. ASAJ je pritožbe do sedaj še ni utegnili rešiti.

Danes so bile na vrsti naslednje discipline:

(80 m zapreke: 1. Babovič 11.2 (nov jugoslov. rekord), Jermolenkova je bila druga z 11.3, 100 m: 1. Babovič 12.3, 2. Šikovec (K) 12.5, 5. Petaver (K) 13.2, krogla: 1. Borovec (V) 11.6 (Rusinja Jermolenko je zmagala izven konkurenca s 13.81 m). Druga in tretja sta Čelensnikova in Pristovškova (K). V skoku v višino je zmagala Janovančičeva (Cz) s 194 cm, medtem ko sta Gradisarjeva in Šumakova (K) peta in sedma. V disku je zasedla prvo mesto V. Raždinška Djurdjević Borovec z novim hrvatskim rekordom 45.28 m, tretja in peta pa sta Čelensnikova in Pristovškova. V skoku v daljino je bila najboljša gostja iz SZ Jermolenkova z znakmo 37.2, medtem ko je bila najboljša Jugoslovanka Grubičeva (Cz) s 31.4

UMIRAJ

Potri javljamo žalostno vest, da je preminil naš dobi mož in oče

LEOPOLD BONAJA

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek ob 16. na Mestnem pokopališču v Celju.

Zalužoji: žena Avgusta, sin Leopold in ostalo sorodstvo.

V 66. letu starosti je po dolgotrajni bolezni umrl moj dobi mož in skrbni oče

IVAN SNOJ

Pogreb dragega pokojnika bo danes ob 4. uri iz hiše Zalošči Stozice 27 na pokopališču v Stožicah.

Stožice, Gameljne, Ljubljana.

Zalužoji: Ivana, žena, Janez in Vinko, sinova z družinama, bratje, sestere in ostalo sorodstvo.

»Ne, te hiše ne bomo!... Treba jim je,« je nadaljeval in pomignil z glavo proti Zorki in starki, »treba jim je povedati, da jim bomo hišo ohranili, ker sta nas edini sprejeli v vasi. Prav tako jima recite,« je nadaljeval Nieder, »naj povedo svojim vaščanom, ko se bodo vrnili iz gozda, zakaj smo jim požgali hiše. Drugič naj ne beže, kadar pride nemška vojska. Mi pobijamo le pristaše komunistov!«

Bleit se ni mogel vzdržati. Zdela se mu je kakor navadno, da je Nieder tudi tokrat, ko je bilo treba požgati to hišo, neodpustljivo popustljivo, pa se je vmešal:

»Ne, ne, vse je treba požgati! Tudi to hišo... Vsi so enaki!« je rekel, ves razburjen od srda. Videlo se je, da se ni mogel obvladati.

»Gospod poročnik! Kdo je tukaj poveljnik? je vzkliknil Nieder in stopil za korak naprej proti Bleitu. Ker ta dolgo ni rekel ničesar, se je Nieder obrnil k vojakoma: »Slišali ste ukaz?«

Vojaka sta potuhnjeno odšla. Ko se je nekoliko pomiril od razburjenja, ki ga je izzval Bleit, ga je Nieder poklical k sebi:

»Sporočite ukaz za pohod. Sli bomo po tistem redu, kakor je bil označen v mojem snočnjem povelju!«

»Gospod podpoveljnik, jaz bi želel, da bi izpremenili smer pohoda in cilj!« je rekel vljudno Bleit ter potegnili iz usnjate oficirske torbe nekakšen listek in važno dejal: »Pravkar sem prejel podatke, kje je štab korpusa! Prenehal je... Iz priložene in profesionalne opreznosti se je ozrl okoli sebe ter pogledal Zorko in starko.

»Nič, nič,« je rekel Nieder nepotrpeljivo. »Ne znata nemško, to je bilo prvo, kar sem ugotovil!«

»Torej, štab je tukaj!« je rekel Bleit in pokazal s prstom označeno mesto na zemljevidu.

»Stočetrti kilometer!... V gozdu...« je ponavljajal Nieder glasno in nekaj premišljal.

Govorila sta dolgo o tem, sedaj znatno tiše, tako da je Zorka slišala samo odlomke posameznih močnejše poudarjenih besed.

Po Niederjevem posredovanju, da ne bi hiše požgali, je bila Zorka prepričana, da se jim ne bo ničesar pripetilo in da bo ta enota kmalu odšla iz vasi. Ko je sedaj slišala Niederjev razgovor z Bleitom o njihovih namerah, da bi napadli štab korpusa, sta jo objeli skrb in misel, kako bi obvestila ljudi v gozdu o nevarnosti, ki grozi korpusu.

Kmalu zatem sta odšla Nieder in Bleit iz hiše v mrak. Ni trajalo dolgo, ko je zaslislala topotanje korakov in šepetanje vojakov, ki so odhajali. To je trajalo dolgo, skoro do svita. Poten je naenkrat nastala popolna tišina. Slišalo se je le kapljanje s strehe po obilnem kratkotrajnem dežju. Sedaj ju je mučila negotovost, ali so Nemci popolnoma zapustili vas ali pa so vendarle pustili nekaj svojih vojakov. Ob misli, da je morda nekaj Nemcev ostalo v vasi se je Zorka stre la Vedela je, da je Nieder zanesljivo odšel in da sta imeli v njem kdo ve iz kakšnih razlogov nekakšno zaščito.

»Kdo ve, kakšnim nasilnikom smo prepušteni!...« je pomislila Zorka. »Samo, da ne bi ostal tukaj poročnik!« je mislila na Bleita. »In oni četniki!« ki ju je snoč ob prihodu Nemcev izpraševal. »Da bi le tadva ne bila!«

»Bom nekoliko pokukala. Zorka!« je rekla starka, ki je vstala s trinožnika in odšla k vratom na nasprotni strani hiše.

»Nikogar ni, verjemi, saj vidiš, da se ne sliši živa duša!« Dvignila je zapeh za vrat in jih odmaknila. Zatem jih je polagoma odprla na široko. Potem je stopila k vratom na srednji strani hiše. Na polju je bila megla, v kateri se na nekoliko korakov ni videlo ničesar.

»Megla je gosta, ničesar se ne vidi!« je rekla starka nezadovoljno in se vrnila v hišo. Spustila je zapeh in sedla poleg ognjišča. Molčali sta in podremavali, utrujeni, lačni in zaspali. Ostali sta tako, dokler ni posijalo sonce skozi majhno okence gorske kočice. Potem sta najprej starka nato pa Zorka počasi stopili na dvorišče, ozirajoč se na vse strani. Megla se je odmaknila od hiše in se je videlo na daleč. Opazili sta pogorišča na polju, s katerih se je še kadilo. Ogorele grede so iz nekaterih streh štrlele v nebo, kakor da bi klicale po masčevanju.

Starka je opazila na nekem kupu svojo posodo, ki so se je Nemci poslužili med prenočevanjem in nato odvrgli. Zorka je zagledala vrečo razsutega in pozabljenega krompirja: »Tu so imeli kuhinjo!« je pomislila.

Starka je zbrala posodo in odšla v hišo. Za njo je odšla tudi Zorka, ki je nabrala v predpasnik krompir, kolikor ga je mogla nesti. Zagrebala je pod pepelom na ognjišču.

Kmalu nato se je prebudil otrok, ki je lačen začel jokati. Zorka ga je hotela potolažiti z usahlimi dojkami. Otrok je nekolikokrat potegnul, nato pa se je namrščil in močnejše zajakal. Odkopala je nekoliko prej potaknjene krompirja in izbrala izmed njih najbolj pečenega. Premetavala ga je z dlani na dlan in pihala vanj, da bi se ohladil.

»Zorka, za božjo voljo, hčer, menda nisi ponorela, da bi to jedla!« je rekla starka, ko je opazila krompir v njenih rokah.